

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.:
2021/201Saksbehandler
Therese SigurdsenDato
29.04.2022

Høringsuttalelse til forslag til ny feltsikkerhetsforskrift

Norsk Polarinstittutt er et direktorat under Klima- og miljødepartementet. Instituttets virksomhet er konsentrert rundt miljøforvaltningsbehov i polarområdene. Vi fremskaffer vitenskapelig kunnskap, kartlegger og gir faglige og strategiske råd til norske myndigheter. Vi er til stede i Arktis og Antarktis, driver forskningsstasjoner, gjennomfører ekspedisjoner og er eier av forskningsfartøyet «Kronprins Haakon».

Norsk Polarinstittutt har fast tilstedeværelse i Longyearbyen og i Ny-Ålesund. Som følge av instituttets samfunnsoppdrag har vi omfattende aktivitet i felt på Svalbard i forbindelse med forskning, overvåking og geologisk og topografisk kartlegging.

På bakgrunn av dette har vi følgende merknader til forslaget:

Høringsuttalelsen gjelder forslaget til ny feltsikkerhetsforskrift. Vi gir ikke høringsuttalelse til ny forskrift om pakkereiselovens anvendelse på Svalbard, som er omhandlet i samme høringsnotat.

§ 3 Definisjoner

I utkastet til ny feltsikkerhetsforskrift § 3 bokstav h) defineres offentlig tjenesteoppdrag. Begrepet er nærmere omtalt i punkt 3.5.7 i høringsnotatet. Her blir det bl.a. nevnt at Kartverkets (inkludert Sjøkartverkets) arbeid går inn under definisjonen. Det fremgår videre at departementene mener denne type arbeids- og tjenesteoppdrag ikke bør være omfattet av forskriften.

Siden det er Norsk Polarinstittutt, ikke Kartverket, som har ansvaret for den topografiske kartleggingen på land på Svalbard regner vi med at instituttets arbeid med denne kartleggingen går inn under definisjonen av offentlig tjenesteoppdrag. Vi mener dette bør fremgå av forarbeidene til forskriften.

Videre skapes det en uklarhet med definisjonen av anleggsvirksomhet i § 3 bokstav i). I siste setning står det at bl.a. karttjeneste regnes som anleggsvirksomhet etter denne bokstaven. Samtidig står det i kommentaren i punkt 3.5.8 at dette omfatter utførelse av anleggsoppdrag mot vederlag.

Norsk Polarinstittutt forutsetter at kartmyndighetens aktivitet går inn under offentlig tjenesteoppdrag i bokstav h). Siden kart er nevnt spesifikt i definisjonen av anleggsvirksomhet, men ikke i definisjonen av offentlig tjenesteoppdrag, kunne det vært en fordel om dette enten ble klargjort i forskriftsteksten eller omtalt nærmere i forarbeidene.

Norsk Polarinstittutt utfører oppgaver med drift og vedlikehold av fyrtjenester på Svalbard på oppdrag fra Kystverket. Vi regner med at dette også går under definisjonen av offentlig tjenesteoppdrag, og at dette vil fremgå av forarbeidene til forskriften.

Spørsmålet har mindre betydning for feltsikkerhetsforskriften, siden heller ikke anleggsvirksomhet skal omfattes av forskriften. I den grad samme definisjoner brukes i annet regelverk kan det likevel ha betydning at det er klart hvilken kategori en type aktivitet tilhører.

§ 14 Forsikring for og refusjon av redningsutgifter

Det foreslås at forsknings- og utdanningsvirksomhet skal ha forsikring for redningsutgifter. Det bør klargjøres hva som skal gjelde for statlige forskningsinstitusjoner som i utgangspunktet ikke kan tegne forsikring, men vil være dekket av statens selvassurans. Forskningsinstitusjonen kan gi en bekreftelse på at aktiviteten er omfattet av selvassuransen, og vi forutsetter at dette vil oppfylle kravet til garanti etter forslaget til ny feltsikkerhetsforskrift § 14 sjettede ledd første setning. Dette tilsvarer hvordan statlige virksomheter oppfyller kravet til sikkerhet for søk- og redningsutgifter etter forskrift om miljøvern og sikkerhet i Antarktis. En slik bekreftelse kan imidlertid ikke være tvangsgrunnlag for utlegg, jf. kravet i andre setning, da det ikke kan tas utlegg mot staten, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 1-2 første ledd.

§ 15 Søknad om tillatelse til ferdsel

Det foreslås at dagens ordning med krav om melding erstattes med en søknadsplikt, der søknad skal fremmes senest fire uker før ferdselen.

For den aktiviteten Norsk Polarinstittutt utfører på Svalbard i henhold til samfunnsoppdraget vårt vil det ikke alltid være mulig å sende søknad fire uker i forveien. Feltvirksomhet med tilsyn av installasjoner som værstasjoner og temperaturmåleutstyr kan være nødvendig på kort varsel. For noe av aktiviteten som skjer tidlig på året vil feltarbeid i enkelte tilfeller måtte gjennomføres for kort tid etter at instituttet har fått endelig budsjett til at fireukersfristen kan overholdes, med mindre det søkes før man vet om aktiviteten faktisk kan gjennomføres.

Videre er det ikke alltid klart om en aktivitet er omfattet av søknadsplikt eller ikke, som eksempler kan nevnes:

- Personer som er på Svalbard på (semi)permanent basis, som stasjonspersonell i Ny-Ålesund som utfører forskjellige typer oppgaver i området på rutinebasis.
- Høynivåbesøk i Ny-Ålesund, med bla. båtture i Kongsfjorden.
- Ulike formidlingsoppdrag
- Lærere og elever fra skoler som tar regelmessige vannprøver ved strandkanten for å få mer kunnskap om klimaendringer/havforsuring og blir involvert i forskning.

Det er også uklart om det kan gis rammetillatelser for en bestemt type aktivitet som gjennomføres kontinuerlig, eller om det kan gis flerårige tillatelser til prosjekter som pågår over flere år. Det bør vurderes om aktivitet som foregår kontinuerlig innenfor de samme rammene (blant annet interne sikkerhetsrutiner) kan behandles samlet. Slike løsninger kan for eksempel tenkes for overvåkingsarbeid med samme innhold hvert år, for gjentakende årlig aktivitet som stasjoner med lett-hytter som står ute for bestemte prosjektperioder og for rutineoppgaver for personalet i Ny-Ålesund. For slike aktiviteter bør det vurderes om det kan gis tillatelse for et visst antall år eller for perioden et prosjekt varer, i stedet for årlig behandling av søknader for samme arbeid.

I Ny-Ålesund har Norsk Polarinstittutt en vertskapsrolle, som blant annet innebærer å ta imot offisielle besøk og mediebesøk. Ved slike besøk ønsker vi gjerne å ta med gjestene på scooter-tur til Austre Brøggerbre, eller i båt bak Blomstrandhalvøya eller inn mot Kronebreen. Dersom slike besøk skal være omfattet av søknadsplikt åtte uker på forhånd kan det bli vanskelig å utøve vertskapsrollen på en god måte. Denne rollen er en svært spesialisert del av aktiviteten på Svalbard. Det bør vurderes om forskriften kan utformes slik at denne unntas fra søknadsplikten, f.eks. i området Brøggerhalvøya og Kongsfjorden.

Generelle kommentarer

Norsk Polarinstittutt ivaretar vertskapsrollen i Ny-Ålesund, hvor mange utenlandske forskningsinstitusjoner har aktivitet. Vi ser at disse vil ha behov for at regelverket og ev. nærmere veiledning og informasjon om dette er tilgjengelig på engelsk.

Nå det gjelder formidlingen av regelverket vil vi også bemerke at det kan virke uhensiktsmessig at regler om krav til beskyttelse mot isbjørn finnes i to ulike forskrifter. De fleste bestemmelsene finnes i feltsikkerhetsforskriften, samtidig som også leirforskriften har bestemmelser om dette. Det kan spørres om regelverket hadde vært lettere tilgjengelig om dette var samlet i en av forskriftene.

Stedsnavn

Norsk Polarinstittutt har ansvar for navnsetting på Svalbard. Vi har derfor også noen kommentarer til skrivemåten for stedsnavn:

- Sammensetninger som sentral-Spitsbergen er ikke offisielle stedsnavn. Det bør derfor heller skrives «sentralt på Spitsbergen» (side 16)
- Svea skal være Sveagruva (side 17)
- By-kaia skal være Bykaia (side 20)
- Flyplassen i Longyearbyen skal være Svalbard lufthavn Longyear (side 20)
- Som for det første punktet, Sentral-Spitsbergen bør skrives «den sentrale delen av Spitsbergen» (side 45)
- Det skal være liten n i nasjonalpark og naturreservat. Derfor skal Nordvest-Spitsbergen Nasjonalpark skrives Nordvest-Spitsbergen nasjonalpark og Sør-Spitsbergen Nasjonalpark skrives Sør-Spitsbergen nasjonalpark (s. 45). Dette gjelder også vedlegg 1, kart side 82.
- Vedlegg 1, kart s. 82

Vennlig hilsen

Kristin Storvik
seksjonsleder

Therese Sigurdsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent